

Kärkölen kunta
kirjaamo@karkola.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.2.2026

Asia: Rakennuksen osittainen käyttötarkoituksen muutos Kärkölä

Kärkölen rakennusvalvonta on pyytänyt museon lausuntoa rakennuksen osittaiseen käyttötarkoituksen muutokseen osoitteessa Kirkkotie 7. Kyseessä on kirkon huoltorakennus, joka on tarkoitus peruskorjata osittain ja muuttaa kesäkahvilakäyttöön. Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa lausuntopyynnön mukana tulleesta materiaalista (alustava rakennustapaselostus 20.10.2025 ja pääpiirustukset 8.1.2026; Arkkitehtitoimisto Arkviiri) pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti arvokkaalle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle kohdenimellä *Kärkölen kirkonkylä* (MARY 2024). Alue on myös maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (MaMa 2024).

Taajamien osayleiskaavassa (2004) Kärkölen kirkko sijaitsee hautausmaa-alueella, jolla on erityistä kulttuurihistoriallista merkitystä (EH/s). Merkinnän määräyksen mukaan *Kirkkolain 14 luvun 5§:n ja 12§:n nojalla on suojeltu kirkkorakennus ja hautausmaalla sijaitsevat ennen vuotta 1917 vanhemmat rakennukset (makasiini, hautauskappelit) ja rakenteet (aidat). Hautausmaa-alueita koskevista toimenpiteistä on pyydetty lausunto kirkkohallitukselta ja Museovirastolta*. Kärkölen osayleiskaavan uudistaminen on aloitettu 2025.

Kirkon huoltorakennus on lautarakenteinen, peltikatolla varustettu varistorakennus, jonka toisessa päädyssä on käymälätiloja. Julkisivu on peiterimalaudoitettu. Alapohja on tuulettuva puurakenteinen alapohja.

Hankkeessa Kirkkotien puoleinen varasto jätetään pääosin ennalleen. Wc-tilat korjataan perusteellisesti. Keskimäinen varasto muutetaan kesäkahvilakäyttöön ja sisäänkäynniksi wc-tiloihin. Kesäkahvilan keittiötila rakennetaan entiseen, Airasmäentien puoleiseen käymälätilaan. Keittiöön ja wc-tiloihin asennetaan viemäröinti, vesijohto ja ilmanvaihto. Sähköistys uusitaan muutettavissa tiloissa. Ulkopuolelle rakennetaan katos, porras ja luiska liikuntaesteisille.

Museo kannattaa ajatusta rakennuksen käyttöönotosta. Esitetyt suunnitelmat ovat pääosin hyväksyttävät. Museo esittää kuitenkin vielä harkittavaksi ulkopuolen liikuntaesteisille tarkoitettun

luiskan muuttamista suoraksi, yksiluislaiseksi. Rakennuksen päädyssä sijaitsevien käymälätilojen betoniportaait ja ovet jäävät yhtä tilaa lukuun ottamatta pois käytöstä. Valokuvissa näkyy betonisten portaiden seinäpintaan mahdollisesti aiheuttamia kosteusvaurioita. Museo pyytää kiinnittämään huomiota tähän, sekä estämään vaurioiden eteneminen jatkossa. Asiasta käydyn puhelinkeskustelun (Satu Taivaskallio/Risto Tulonen; 26.2.2026) pohjalta yksi vaihtoehto on asentaa pellitys portaan ja seinälaudoituksen väliin. Rakennus on korjaustöiden päätyttyä takoitus maalata punamultamaalilla. Oleva maalityyppi tulee tällöin selvittää, sekä käyttää yhteensopivaa maalityyppiä, ei kuitenkaan lateksipohjaista maalia.

Esitetyt lasiset ulko-ovet asennetaan vanhojen ovien sisälle ja vanhat ovet jätetään paikoilleen. Rakennuksen yleisilme ei näin ollen muutu.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole huomautettavaa asiakohdan hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Kimmo Kyllönen
rakennustutkija	Satu Taivaskallio
korjausrakentamisen asiantuntija	Ritva Ruponen

Tiedoksi: Museovirasto